

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı :12667.....

Tarih :08.07.2025.....

10/2919

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Yerel demokrasiyi, yerel yönetimleri ve seçmenin sandığa yansıyan iradesini engellemeye yönelik yürütülen yargısal operasyonların Türkiye'nin geleceği ve demokrasi açısından yaratacağı büyük tahribatların araştırılması, bu süreçlerin önlenmesine yönelik alınacak demokratik tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

Sezai TEMELLİ

DEM Parti Grup Başkanvekili

Muş Milletvekili

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT

DEM Parti Grup Başkanvekili

Kars Milletvekili

GEREKÇE

Yerel yönetimleri, yerel demokrasiyi hedef alan yargı operasyonlarına her gün bir yenisi eklenmeye devam etmektedir. Anayasal bir hak olan seçme, seçilme, yönetme ve yönetilme hakkının doğrudan ihlali anlamına gelen bu müdahaleler, hiçbir şekilde demokratik değerler ile bağdaşmayacağı gibi siyasal rakipleri yargı eliyle engelleme girişimi, iktidar olanaklarının muhalefet aleyhine kullanılması anlamına gelmektedir. Bu yargısal operasyonlar özelde demokratik muhalefeti hedef almakla birlikte aslında tüm toplumsal alanı kuşatmakta, demokratik bir iklimin oluşmasını engellemekte ve geciktirmektedir.

Geçtiğimiz dönemde de iki kez Halkların Demokratik Partisi Belediyelerine atanan kayyımlar, 31 Mart 2024 yerel seçimleri sonrasında 31 Mart 2024'ten bu yana Hakkâri, Esenyurt, Batman, Mardin, Halfeti, Dersim, Ovacık, Bahcesaray, Akdeniz, Van, Kağızman Şişli ve Siirt'e atanarak Türkiye'nin batısından doğusuna ülkenin dört bir tarafı yerellerde yerel demokrasinin sınırlandırılmasıyla karşı karşıya bırakılmıştır.

Cumhuriyet Halk Partisi'ne ve belediyelerine yönelik 19 Mart'tan buyana sürdürülen yargısal operasyonlar da, siyasal muhalefeti, toplumsal muhalefeti, demokratik zemini sınırlandırma, seçme ve seçilme özgürlüğüne, yerel demokrasiye müdahale girişimleri olarak karşımızda durmaktadır.

En son CHP İzmir İl örgütüne ve ardından Antalya, Adana ve Adıyaman belediyelerine yapılan gözaltı operasyonları, yine önceki dönem İzmir Belediye Başkanı Tunç Soyer'in tutuklanması, muhalefete, sandık sonuçlarına ve yerel demokrasiye yönelik müdahale girişimidir. Bu aynı zamanda seçmen iradesinin hiçe sayılması ve kentlerde yaşayan halkların cezalandırılmasıdır. Sandıkla geleni yargıyla tasfiye etmeye çalışmak, demokrasiyle, hukuk devleti ilkesiyle asla bağdaşmaz.

Siyasal muhalefet üzerinde yürütülen yargısal kısıkaç, tıpkı demokratik siyaseti engellemeye yönelik operasyon ve kumpas davalarında olduğu gibi, yargının, siyaset üzerinde vesayet oluşturma, toplumu baskı altında tutma girişimini sürdürme çabasıdır. Sonuçta bu yargısal süreçler özelde demokratik muhalefeti hedef almakla birlikte aslında tüm toplumsal alanı kuşatmakta, demokratik bir iklimin oluşmasını engellemekte ve geciktirmektedir.

Barış imkânlarının, demokratik çözümün konuşulduğu, bu sürecin ilerlemesi için TBMM'nin ortaklaşma adımları attığı bu dönemde, siyasal ve toplumsal muhalefete yönelik arttırılan baskı, sürecin ruhuyla da, ritmiyle de asla uyuşmamaktadır. Barış ve demokratik çözüm, herkes için demokrasiyi, herkes için özgürlüğü, herkes için ulaşılabilir bir adaleti, herkes için siyaset özgürlüğünü öngörmektedir.

Siyasi iktidarın, bu sürece bütünlüklü bir demokrasi perspektifiyle yaklaşması, çözüm zeminini zorlayacak, toplumsal kırılmaları ve kutuplaşmaları büyütecek, hukuksuzlukları derinleştirecek, demokrasiyi daraltacak tüm politika ve uygulamalardan biran önce vazgeçmesi, kapsamlı demokratikleşme programıyla, hukukun üstünlüğünü esas alan gerçek bir adalet sisteminin inşası için hukuksal alanda gerekli adımları atması gerekir.

Tüm bu yönleriyle, yerel yönetimlere, toplumsal muhalefete, siyasal muhalefete, demokratik örgütlenmelere yönelik yürütülen yargısal operasyonların yaratacağı toplumsal, siyasal tahribatların araştırılması, bu süreçlerin önlenmesine yönelik alınacak demokratik tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir araştırma komisyonu kurulması elzemdir.